de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

De minister voor Rechtsbescherming
ker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling strategie

bezoekadres
Kneuterd jk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

www.rechtspraak.nl

datum 13 januari 2021
doorkiesnummer
e-mail
ons kenmerk
uw kenmerk
cc
bijlage(n)
onderwerp Advies Wetsvoorstel verbetering bestrijding van heling

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 13 november 2020, kenmerk , verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het Wetsvoorstel ter Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met het verbeteren van de bestrijding van heling (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Dit wetsvoorstel heeft tot doel om heling beter te kunnen aanpakken. Dat is van belang omdat heling een belangrijke aanjager vormt voor het plegen van inbraken, overvallen, straatroven en andere vermogensmisdrijven waarbij goederen gestolen worden.
Om heling beter te kunnen bestrijden worden in dit wetsvoorstel de strafbepalingen die zien op de verplichtingen die op opkopers en handelaren rusten, aangescherpt. Er worden drie verplichtingen geïntroduceerd. De eerste verplichting is dat opkopers en handelaren van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van gebruikte goederen en ongeregelde goederen die zij verwerven of voorhanden hebben, in een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bestand een aantal gegevens dienen vast te leggen. De tweede verplichting die op opkopers en handelaren van de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van gebruikte goederen en ongeregelde goederen komt te rusten, is dat zij een bewaartermijn in acht dienen te nemen voordat zij een gebruikt of ongeregeld goed mogen doorverkopen (zie artikel 437, eerste lid, onder f, Sr). De derde verplichting is dat alle opkopers en handelaren in gebruikte en ongeregelde goederen gebruik maken van het Digitaal opkopersloket (DOL). Het niet voldoen aan de meldplicht via het DOL wordt op grond van het aangepaste artikel 437, tweede lid, Sr strafbaar.
Verder worden in dit wetsvoorstel de artikelen 437 en 437ter Sr terminologisch met elkaar en het huidige tijdsgewricht in overeenstemming gebracht en wordt artikel 437bis Sr in artikel 437 Sr geïncorporeerd.

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.[1]

ADVIES

Minderjarigheid

In artikel 437 lid 1 onder c Sr wordt onder meer strafbaar gesteld een gebruikt of ongeregeld goed opkopen "van een minderjarige die jonger is dan achttien jaar". Gelet op artikel 1:233 BW is een minderjarige altijd jonger dan achttien jaar. De wettekst is op dit punt dubbelop en zou aangepast moeten worden.

Ook wijst de Raad op het feit dat het doorverkopen van bruikbare tweedehands goederen vanuit duurzaamheid een steeds grotere trend wordt die vooral onder jongeren aanhang vindt. De Raad vraagt zich vanuit dit oogpunt bezien af of een categoriaal verbod van opkopen van een minderjarige gerechtvaardigd is. Het verkopen van kleding en een oude telefoon aan een opkoper/handelaar door een minderjarige is immers in het maatschappelijk verkeer niet ongebruikelijk.

Kennelijke staat van bewustzijnsbeïnvloedende stoffen

In artikel 437 lid 1 onder c Sr wordt onder meer strafbaar gesteld een gebruikt of ongeregeld goed opkopen van een persoon die "in kennelijke staat van bewustzijnsbeïnvloedende stoffen verkeert" door een opkoper of handelaar. De Raad adviseert allereerst om de wettekst, indien gehandhaafd, te wijzigen in: "in kennelijke staat van onder invloed van bewustzijnsbeïnvloedende stoffen verkeert".

In de Memorie van Toelichting (MvT) is geen aandacht besteed aan de vraag op welke wijze door de opkoper of handelaar vastgesteld kan worden, dat de persoon waarvan hij een gebruikt of ongeregeld goed verwerft in kennelijke staat van onder invloed van bewustzijnsbeïnvloedende stoffen verkeert. Ook wordt niets vermeld over de vraag op welke wijze de opkoper of handelaar zich bij vervolging ter zake het bewijs van deze kennelijke staat wordt geleverd respectievelijk de opkoper of handelaar zich tegen een vervolging op die grond kan verweren.

De Raad suggereert dit bestanddeel nader toe te lichten in de MvT.

WERKLAST

De Raad verwacht niet dat het wetsvoorstel substantiële gevolgen heeft voor de werklast van de Rechtspraak.

CONCLUSIE

De Raad voor de rechtspraak onderkent het belang van het Wetsvoorstel. De Raad heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen het Wetsvoorstel, maar geeft u in overweging om het Wetsvoorstel op de in dit advies genoemde onderdelen te verduidelijken/aan te passen.

---

[1] De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

TOT SLOT

De Raad wenst van de gelegenheid gebruik te maken om in het kader van onderhavige adviesaanvraag aandacht te vragen voor het hiernavolgende.

In de aanhef van artikel 437 lid 1 Sr staat onder meer vermeld “handelen in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van gebruikte of ongeregelde goederen”. De Raad neemt aan dat deze maatregel van bestuur op dit moment nog niet beschikbaar is. De Raad verzoekt op het moment dat deze algemene maatregel van bestuur wordt vernieuwd, deze ter advisering voorgelegd te krijgen.

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

Voorzitter Raad voor de rechtspraak

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak